ቅኔና አዘማሪ

ቀሲስ አስተርአየ ጽጌ

nigatuasteraye@gmail.com

መስከረም ፳፻፯ ዓ.ም.

http://www.medhanialemeotcks.org/

መግቢያ

ለአዘማሪ ሙያ ተስማሚ የግብር መግለጫ መሆን ያለበት የቱ ነው? አዘማሪ ወይስ አርቲስት? በሚል በአቶ ዓለም ነጻነት ሬድዮ የቀረበው ውይይት ለዚህች ጦማር መነሻ ሆኖኛል።

ከቀደሙ አባቶች እንደሰማሁት አዘማሪ ብቻውን የቆመ አይደለም። ከብዙ ነገሮች ጋራ ከቅኔያችን፣ ከዜማችንና ከስሜታችን ጋራ የተያያዘ ነው። አዘማሪ የሚለውን ቃል ከነዚህ ነጥሎ ለማቅረብ መሞከር ያዘማሪን ክብርና ቦታ ዝቅ ያደርገዋል የሚል ስጋት አለኝ።

ስለዚህ አዘማሪ ወደሚለው ቃል ዘው ብለን ከመግባታችን በፊት የአዘማሪን ተልእኮ መዳሰስ ሊኖርብን ነው። አዘማሪ የሚለው ቃል የግብሩ (የተልእኮው) መግለጫ ነው። ተልእኮውም ራሱ አዘማሪ ተቀኝቶም ሆነ ገጥሞ ወይም ሌላ የተቀኘውን በዝማሬው ቅላጼ ከጉሮሮውና ከመሳሪያ ጋራ አስማምቶ፣ ቀምሞና አስወድዶ አስውቦ ለህዝብ ማቅረብ ነው። ህዝቡንም ከባህሉ ከታሪኩ ከኢትዮጵያዊነቱ ከስሜቱ ጋራ እርስ በርሱ የበለጠ ያጣብቃል። እርስ በርሱ ያቀራርባል። ያዋህዳል። ያስተባብራል። እንደ ኢትዮጵያ ከመሰለ በቅኝ ግዛት ሳይወረር የራሱን ጠብቆ ከሚኖር አገር የሚፈልቅ አዘማሪ የሚያስተላልፈው ቅኔ፦ ኀብር፤ ሰምና ወርቅ፤ ሰረዝ፤ ኀዳና፤ ውስጠ ወይራና ሌላም ዓይነቶች አሉ። ያዘማሪን ክብርና ቦታ ዝቅ ላለማድረግ ስለአዘማሪ ከመናገሬ በፊት ስለኢትዮጵያዊ ቅኔ ትንሽ ማብራሪያ መስጠት ፈለኩ።

ቅኔ

በኢትዮጵያ ስነ ጽሁፍ (ቅኔ) ህግ እያንዳንዱ የቅኔ ስንኝ (ግጥም)፤እንደ ሰውነታችን ነፍስ (ምሥጢር) ይኖረው ዘንድ፤ ተጋጣጥሞ የሚሠራበት ሥጋ፣ ጅማት፣ ደም ጥንት አለው። ወይም ህይወት ያለው ሰው ይኖርበት ዘንድ በመሰረት በግርግዳ በምሰሶና በጣራ እንደ ቤት መጋጠም አለበት። ግጥም የሚባለው በተመሳሳይ ፊደል ማለቁ ብቻ አይደለም። ገጠመ ወይም ቤት መታ የሚባለው በዚህ መንገድ በመሰራቱ፤ በአስረጅና በምሳሌ ተደግፎ በአራት አውታሮች፤ በስድስት አእማድ ተሰርቶ ሲቀርብ ብቻ ነው።

በፈጣሪና በተፈጥሮ መካከል ያለውን ኩነት፣ ክንውንና ሂደት የሚገልጽ ነው። አዲሱ ትውልድ፤ ሰውነቱን ሥጋውን፤ ደሙንና ነፍሱን ካለፈው ትውልድ ወርሶ ይመጣል። ወኔውን፣ ነጻነቱን፣ ባህሉን፣ እምነቱን፣ ታሪኩንና ስሜቱን ካለፈው ትውልድ የሚወርሰው ግን በቅኔ ነው። ቅኔ ከቤተ ሰብ፤ ከጽዋዕ ማህበር፣ እስከ መንግስታዊ አስተዳደር ያለውን ይዘት መሰረት አድርጎ፤ ያለፈውን ዘምንና ትውልድ አሁን ከሚኖረው ዘመንና ትውልድ ጋራ እያነጻጸረ፤ ለወደፊቱ ትንቢታዊ ራእይ የሚያሳይ መነጽር ነው። የፈጣሪን ከሃሊነት፣ የተፈጥሮን ውበትና ክንቱነት ለሰሚው ድህንጻ መንፈስ (ተመስጦ) በአራት አውታሮች በስድስት አዕማድ ተጠርቦ፤ ለዝቦ፤ ለስልሶ፤ ተጌጦና ተውቦ ይቀርባል። አራት አውታሮችና ስድስት አዕማድ የተባሉት የሚከተሉት ናቸው።

አራት አውታሮች የሚባሉት፡-

- ፩ኛ፡- “ወላዴ ሕይወት፤ ርእሱ ለአእምሮ፡ መዝገበ ጥበብ” እያልን በኪዳናችን የምናደንቀው የቅኔ ምንጭ የሆነውን ተፈጥሮ፤ የፈጠረ የሰራ አምላክ ነው።
- ፪ኛ፡- “ጥቀ ሠናይ” ተብሎ ውበቱ፤ “ሰማይ ወምድር የሐልፍ” ተብሎ ህልፈቱ የተገለጸው የቅኔ ባህርና ጎርፍ ተፈጥሮ ነው።
- ፫ኛ፡-“ይስአል ኀበ ወሀቢ እግዚ ዘይሁብ ጥበበ ለኩሉ በስፉህ”(ያዕ ፩፡፭) በሚለው እየተመራ የፍጥረትን ውበት አቀነባብሮ የሚያቀርበው ባለ ቅኔ ነው።
- ፬ኛ፡-”ሠናይ ውእቱ” ተብሎ በውበቱ ከተደነቀው ተፈጥሮ፤ ቅኔ የሚያመነጭ ሰው ነው።

ስድስት አዕማድ የሚባሉት፡-

፩ኛ፡-አድራጊ፣

፪ኛ፡-ተደራጊ፣

፫ኛ፡-ተደራራጊ፣

፬ኛ፡-አደራራጊ፣

፭ኛ፡-አስደራጊ፣

፮፡-አስደራራጊ፤ ናቸው።

ከላይ ከተዘረዘሩት ከስድስቱ አእማድ ሶስቱ ማለትም፡- አድራጊ፣ተደራራጊና አስደራጊ የሌሉት አምላክ ብቻ ነው።

አስረጂ፡- “ዘቦቱ ኩሉ ኮነ፤ ወዘእንበሌሁሰ አልቦ ዘኮነ” (ዮሐ ፩፡፫) እንደተባለው፤ አምላክ ሁሉን ፈጣሪና አድራጊ ነው። አቻ የለውም። ከሱ በላይም ምንም ስለሌለ አስደራጊ የለውም። ተወዳዳሪ የሌለው አንድ ብቻ አምላክ በመሆኑም ተደራራጊ አይደለም። እነዚህ ሶስት አእማድ፤ አምላክን አይመለከቱም። በሰማይም በምድር ያለ ሁሉ ፍጥረት ከመጀመሪያው ከአድራጊነት በቀር በተዘረዘሩት አውታሮችና አዕማድ ድንኳን ውስጥ የተካተተ ነው።

ከቤተ ሰብና ከጽዋዕ ማህበራት ጀምሮ፤ እስከ መንግሥታዊ የአስተዳደር መዋቅር የሉትን ድርጅቶች ከተዘረዘሩት ስርዓቶች ውጭ በተቃራን ልምራ ካለ። ማለትም፡- ተወዳዳሪ የሌለኝ አድራጊ፣ ፈጣሪና አደራራጊ እኔ ብቻ ነኝ ካለ፤ በጊዜው ካልተስተካከለ ለማረም ከባድ፤ ላካባቢው ሁሉ ሀውክ ይሆናል።

አባቶች፣ እነዚህን አእማድ ሳያውቅ ማንም ሰው ከድርጅታዊ አሰራር መግባት ይቅርና፣ ከትዳር መግባት የለበትም ይላሉ ። ትዳር፣ ማኅበር፣ ድርጅትም ሆነ አገር የሚፈርሰውና ህዝብ የሚታመሰው የእነዚህን ምሥጢር መረዳት አቅም የሌለው ሰው (ድርጅት) በግንባር ቀደምነት ለመምራት ሲሰለፍ ነው።

ይህን ለማስረዳት አባቶች ብዙ የሚጠቅሷቸው ማስረጃዎችና ምሳሌዎች አሏቸው። ወደ አባቶች ምሳሌዎች ገብተን ሩቅ ሳንሄድ፣ ያለንበትን የምናየውንና የምንሰማውን ማለትም፦ ወያኔ በኢትዮጵያ ላይ የፈጸመውን፣ እየፈጸመ ያለውንና ካልተገታም፣ ወደፊትም የሚፈጽመውን ጉዳት፣ በስድስቱ የቅኔ አእማደ ምሥጢር ብንመለከተው፣ አስረጅነቱ ተገቢና ተስማሚ ይመስለኛል።

አስረጅ

ወያኔ ተወዳዳሪ የሌለው አድራጊና ፈጣሪ ሆኖ፣ መራጭም አስመራጭም፣ ተመራጭም ሁሉንም እኔ ነኝ አለ። ብቸኛ አድራጊ፣ አደራራጊ፣ አስደራጊና አስደራራጊ ሆኖ መጣ። ኢትዮጵያን ገነጠለ፣ አስገነጠለ፣ አስገነጣጠለ፣ አገነጣጠለ። አንዱን ጎሳ ከሌላው ጎሳ በድንበር በቋንቋ ለየ፣ ለያየ፣ አለያየ። እራሱ እየለያየ ገደለ፣ እርስ በርሱ አጋደለ፣ አስገደለ፣ አገዳደለ፣ አስገዳደለ። ከሱ በውቀት በሞራል የተሻሉትን ያገር ሽምግሌዎችን፣ የተማሩትንና ጋዜጠኞችን በሀሰተ ከሰሰ፣ አስከሰሰ፣ አካሰሰ፣ ራሱ በሀሰተ መሰከረባቸው፣ አስመሰከረባቸው፣ አመሰከካረባቸው። ራሱ ዳኛ ሆኖ ፈረደባቸው፣ ጠበቃም ሆኖ አስፈረደባቸው። የህዝብ ሀብት በዘበዘ፣ በካድሬዎቹ አስበዘበዘ። ኢትዮጵያውያን መሬቱታቸውን መንደራቸውን በመንጠቅ አዋረደ። የነጠቀውን መሬት ከውጭ አገር ጋብዞ ላመጣቸው ሰዎች አሳልፎ በመስጠቱም ኢትዮጵያውያንን እንዲያዋረዱ አስደረጋቸው። በኢትዮጵያ ህዝብ አስጠላቸው አጣላቸው። እንዲጥላሉ አደረጋቸው፣ አስደረጋቸው፣ አደራረጋቸው። በምርጫ ሲሸነፍ የህዝቡን ድምጽ ዘረፈ፣ አዘረፈ፣ አዘራረፈ፣ ገደለ፣ አጋደለ፣ አስገደለ፣ አገዳደለ። ከስህተትህ ታረም ያሉትን ሁሉ፡ አራሚ ነኝ። በማንም አልታረምም። ተወዳዳሪ የሌለኝ አስተራራሚ እንጅ ተራራሚም አይደለሁም አቻ የሌለኝ አራሚ ነኝ፣ ዘግይቶ መገለጹ ባይቀርም ህዝብ በቀላሉ የማይደርስበትን ደባ ስለገለጡበት ብቻ የሀገር ጠላቶች ናቸው ብሎ ጠልቶ በህዝብ አስጠላ፣ አጥላላ፣ አጠላላ፣ አስጠላላ። አድራጊ ፈጣሪ እኔ ነኝ በማለቱ የአምላክን ቦታ ወሰደ። የቀሩትን አእማዶች በተቃራኒ መንገድ በማስደረጉ በማደራረጉ ደግሞ በእባብና በሄዋን መካከል የተከሰተውን ጥፋት ያስፈጸመውን፣ ያስደረገውን፣ ያደራረገውን፣ የሰይጣንን ቦታ ወሰደ።

የቅኔያችንን አእማድ ጠለቅ ብለን በመልከት የወኔን አደራራጊነት ስንመከተው ከሰይጣን እጅግ የባሰ አድርጎ እንድረዳው ያደርገናል። ሰይጣን ሰው ከሞተ በኋላ ከመቃብር አውጥቶ ወያኔ የሚፈጽመውን አይነት ደባ በሞተ ሰው ላይ አይፈጽምም። ወያኔ ግን በህይወት በሌሉት አባቶች ላይም ሳይቀር ያደራራጊነቱን ሰይጣናዊ ተግባረ ፈጸመ።

ለምሳሌ፦የሰው አካል ቆራጭ ናቸው ተብለው በታሪካችን የሚከሰሱት አባታችን አጼ ዮሐንስ እንጅ፣ አባታችን አጼ ምንይልክ አልነበሩም። ወያኔ እነ አቶ ገብረ ኪዳን ደስታን በመሳሰሉ ካድሬዎች አጼ ምንይልክ “የናቶቻችሁን ጡት የቆረጡ ናቸው” ብሎ ለአርሲን ልጆች አስተማረ። የአርሲን ልጆችንም ይህን አጋዳይና አጨራራሽ ሰይጣናዊ ተግባር እርስ በርስ እንዲማማሩ አደረገ አስደረገ። ይህንኑ የሀሰት ታሪክ የሚገልጽ ሀውልትም እንዲሰሩ ቀሰቀሳቸው፣ አነሳሳቸው፣ አስተባበራቸው አሰራቸው። [በነገራችን ላይ አቶ ገብረ ኪዳን ማለት የኢትዮጵ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ለወያኔ ጥፋት መፈጸሚያ ማስፈጸሚያ እንድትሆን እንድትዳከም እቅድ ዘርግቶ አስመሳይ ቆሞሳትን መነኮሳትን ጳጳሳትን እየመለመለ ለመላክ እቅዱን ካወጡት አንዱ ነው። ዝርዝሩን ለማንበብ ከፈለጉ ይህን የነ ፋሌቅ ወጥመድ] የሚለውን ይጫኑ ።

በተለመደው ሸፍጡ ጀርባውን ለኦሮሞዎች፣ ፊቱን ወደ አማራው፣ ጉራጌው አፋሩና ለቀረው ሁሉ አዙሮ “እነዚህ ጠባቦች ኋላ ቀሮች ያጼ ምንይልክን ታሪክ የሚያበላሽ ሀውልት ሰሩ እያሉ” ኦሮሞወችን አምቶ፣ አስጠልቶ፣ አጣልቶና አጥላልቶው አቀረባቸው።

በእውቀት፣ በማስተዋልና በብሄራዊ ፍቅር ከወያኔዎች እጅግ የመጠቁት ልዕለ አዕምሮ ያላቸው ቴወድሮስ ካሣሁንን የመሳሰሉ የቅኔ ሰዎች፤ “ጥቁር ሰው” በሚል ርእስ ባቀረቡት ቅኔያቸው፤ ወያኔ ለዘመናት ሲተበትበው የኖረውን አገዳዳይ አጨራራሽ ቅኔ፤ ባንዲት ዝማሬው ባንዲት ቀን ከንቱ አረገባቸው ማለትም መላ ኢትዮጵያውያንን በራሱ በወያኔ ላይ ገለበጠባቸው። “ይስአል ኀበ ወሀቢ እግዚ ዘይሁብ ጥበበ ለኩሉ በስፉህ”(ያዕ ፩፥፭) በሚለው እየተመራ የፍጥረትን ውበት አቀነባብሮ የሚያቀርበው ባለ ቅኔ ይሉሀል ይህ ነው።

በተገቢውና በቀና መንገድ መራመድ የመያውቀው፤ ሰይጣን ከራሱ መንገድ ፈቀቅ እንዳይል በልጓሙ የሚጎትተው ወያኔ፤ “በባቄላ አውድማ ገብታ ባቄል ለቅማ መብላት የለመደች፤ በጤፍ አውድማ ገብታ ጤፍ መልቀም ሲያቅታት “ጤፍ የዘራ ገበሬ ስራ ያጣ ነው” አለች እንደምትባለው ዝንጀሮ ሆነ።

ቴድወድሮስንና የመሳሰሉትን አዘማሪዎች “ትምክህተኞች” በማለት አምቶ፣ ጠልቶ፣ አስጠልቶና አጥላልቶ ለኦረሞው ህዝብ አቀረበው። ከዚያም ርቆ በመሄድ ነፍሰ ገዳይ ብሎ፤ በራሱ ጥብቅና አስከስሶ በራሱ ዳኝነት፤ በራሱ ፍርድ ቤት፤ ራሱ ከሶ፣ ፈርዶ፤ አስፈርዶ፤ አፈራርዶ አሰረው አሳሰረው።

ይህም ብቻ አይደለም፤ በአርሲ ይኖሩ የነበሩትን ክርስቲያኖችን በሰይፍ አረደ፣ አሳረደ፤ አስተራርደ። ቀጠለና በቦታው እንዳልነበረደ፤ እንዳላወቀና እንዳልሰማ፣ እንዳላረደ፤ እንዳላስተራረደና እንዳላሳረደ መስሎ ቀረበ። ቀጠለና፤ ሙስሊሙን ከክርስቲያኑ፤ አማራውን ከኦረሞው ጋራ፤ የበለጠ ለማፋጀትና ለማገዳደል ኃላፊነቱን በአርሲ ኦሮሞ ሙስሊሞች ላይ አሸከመ።

የትግራይን ህዝብ ከቀረው ወገኑ ለመቁረጥ፤ ለማስቆረጥ፤ ለማቆራረጥ “የአክሱም ሀውልትና የአደዋ ድል የሚመለከተው የትግራይን ህዝብ ብቻ ነው” እያለ በድፍረት ተናገረ። የኢትዮጵያዊነትን ያንድነት ሰንሰለት ለመቁረጥ ብሔራዊ ስሜትን ታሪክንና ባህልን የምታንጸባርቀውን ሰንደቅ አላማ አቃጠለ፤ አስቃጠለ። የኢትዮጵያን ህዝብ ከኢትዮጵያውነቱ አስጠልቶ ለማስበረገግ ጎቦ ሸማኔ መሳይ አርማ የለጠፈበትን አስበርጋጊ ባንዲራ ተከለ። አስተከለ።

ወያኔ የቀረውን ጎሳ በክልል እያሰረና እያስተሳሰረ፤ ከራሱ ክልል ውጭ በሆነው በሁመራ መሬት በአባይ ወንዝና በሚመረተው ነገር ሁሉ አድራጊ፣ ፈጣሪ፣ አደራራጊና አስደራራጊ ሆኖ ቁጭ አለ።

የኢትዮጵያ ታሪክም ሆነ በውጭ ሰወች የተጻፈው ታሪክ፤ ጨካኝ ሰው ቆራጭ አድርጎ የሚከሳቸው አጼ ዮሐንስን ነው። አጼ ምንይልክን እንኳን የናቶችን ጡት ቆራጭ አርጎ ሊያቀርባቸው፤ እንደ አጼ ዮሐንስ እጅ ቆረጡ አላላቸውም። በሥጋ በደም መቀላቀሉን የሚያውቀው የኢትዮጵያ ህዝብ ለሁሉም ለአጼ ዮሐንስም ለአጼ ምንይልክም ተመሳሳይ ክብር በመስጠት፤ ሁሉንም አባቶቻችን ናቸው በማለት አይወቅስም አይከስም እንጅ፤ የኢትዮጵያ ህዝብ ወያኔዎች በመጡበት ሳይጣናዊ መንገድ ከሄደ። የወያኔን አፍ የሚዘጋ፤ የሚያዘጋና የሚያዘጋጋ አእማደ ምሥጢር አለው።

ተክለ ጻድቅ መኩሪያ “ዐጼ ዮሐንስና የኢትዮጵያ አንድነት” በሚል ርእስ በገጽ 458 ላይ እንደመዘገቡት፤ አጼ ምንይልክ ስንኳን የወገናቸውን ጡት ሊቆርጡ፤ “ሁሉም እንደ ሃይማኖቱ ይኑር ባይና የካቶሊክ ሃይማኖት ያለውንም ፈረንጅ የሚያቀራርቡ ናቸው” ይላል። እንግዲህ አጼ ምንይልክ ይከሰሱ ይወቀሱ ከተባለ፤ መወቀስ ያለባቸው በዚህ ብቻ ሊሆን በተገባ ነበር። ይህም ቢሆን ተቻችሎ መኖርን ባስተማረው በማንዴላ ታሪክ ሲለካ፤ በዘመናችን ለተደነቀው ለማንዴላ ምሳሌ መሆቻውን የሚያንጸባርቅ ነው።

የቅኔያችን አዕማደ ምሥጢር፤ በነ አጼ ዮሐንስ ዘመን የነበሩት ወያኔዎች፤ ማለትም የነ አቶ ስብሀት ነጋን አባቶች የሰሩትን ሰይጣናዊ አገዳዳይ ተግባራቸውን እንድናይ ያደርገናል። አሳጥረን እንመልከተው። በአጼ ዮሐንስ ሠራዊት ውስጥ ተሰግስገው የነበሩት የነ ገብረ ኪዳን ደስታ አባቶች፤ የጥንት ወያኔዎች ማለት ነው፤ አጼ ዮሐንስንና አጼ ምንይልክ እርስ በርስ ለማዋጋት ለማጣላት ሁለቱንም በህዝብ ለማስጠላት፤ የትግራይን ህዝብ ከቀረው ህዝብ ጋራ ለማጋደል የሚከተለውን ተናገሩ። “አጼ ምንይልክ ይህን ሁሉ ከኛ የበለጠ ወታደር ይዘው፤ እንዴት አይዋጉም? ለምን ለአጼ ዮሐንስ ይገብራሉ? እያሉ፤ አጼ ዮሐንስን ከአጼ ምን ይልክ፤ ያጼ ምንይልክን ሠራዊት፤ ከአጼ ዮሐንስ ሠራዊት ጋራ፤ የትግራይን ህዝብ ከቀረው የኢትዮጵያ ህዝብ ጋራ ያጋጩ እንደነበረ፤ በገጽ 459 ላይ የሰፈረውን ይመልከቱ።

በነ አጼ ዮሐንስ ዘመን ይህን መርዝ ይነሰንሱ የነበሩት የነ አቶ ስብሀት ነጋ አውራሽ የሆኑት ወያኔዎች፤ ከአጼ ዮሐንስ ጋራ ተባብረው የእስላሞችን እጅ እንደ ቀረጡና እንዳስቀረጡ፤ አጼ ምንይልክን ከአረሞው ህዝብ ጋራ ለማጋጨት፤ የኦሮሞውን ህዝብ በወቅቱ ይመሩ የነበሩትንም እነ ፍታውራሪ ሀብተ ጊዮርጊስን፤ ከራሳቸው ህዝብ ከኦሮሞው ጋራ ለማጋጨት፤ በዚያው ዘመን ወደ አርሲ ሰርገው ገብተው፤ የሰው እጅ በመቁረጥ ልማዳቸው፤ በአርሲ የነበሩትን የእናቶችን ጡት ቆረጡ አስቆረጡ ለምን አይባልም?

የዘመናችን ወያኔዎች ዛሬ በኢትዮጵያ ባሉት ሁሉ ጎሳዎች ሰርገው በመግባት የሚያደርጉት፤ የሚያደራርጉትና የሚያስደርጉት ካባቶቻቸው በወረሱት ሰይጣናዊ ባህርያቸው ነው ቢባል ለማስተባበል ምን አቅም ይኖራቸዋል?

ወያኔዎች እንኳን አገር፤ ቤተ ሰብ መምራት የማይችሉ፤ የኢትዮጵያን ቅኔ አእማደ ምሥጢር ያልተረዱ ገና “ገቢር ተገብሮ” ያላወቁ ናቸው። የኢትዮጵያ ህዝብ አሁን የሚያደራርጉትን ነገር ሁሉ ከዚህ ቀደም የነበሩት ወያኔዎች አባቶቻቸው ካደራረጉት ተግባራቸው ጋራ አነጻጽሮ እንዲታዘብ፤ አጼ ዮሐንስንም ሳይቀር በተቃራኒ ሚዛን ውስጥ እንዲያሰልፋቸው አደረጉ። የራሳቸውን አባቶች አዋርደው ሌላውም እንዲያዋርዳቸው ማድረጋቸውን ያልተገነዘቡ አዕምሮ የጎደላቸው ናቸው።

በዚያ ዘመኑ የነበሩትን ወያኔዎች አሁን ካሉት ወያኔዎች ጋራ አነጻጽሮ የራሱን ግንዛቤና ትዝብት እንዲወስድ የኢትዮጵያን ህዝብ አስገድደውታል። የኢትዮጵያን ህዝብ ከዚህ አስከፊ ትዝብት ላይ ካደረሱ በኋላ፤ ወያኔዎች ይህን ሳይጣናዊ ስራቸውን እንዲያቆሙ ሲጠየቁ፤ እራሳቸውን በትግራይ ህዝብ ላይ ጠምጥመው በመቅረብ በራሳቸው ላይ የሚወረወረውን ክስና ጥላቻ ወደ ትግራይ ህዝብ እያለበሱ በመቀስቀስ የትግራይን ህዝብ ከቀረው ወገኑ እየለዩት እየቆረጠት እየለያዩት እየቆራረጡት፤ እያላያዩትና እያቆረረጡት፤ እያጣሉት፤ እያጠላሉትና እያስጠሉት ነው።

ወያኔዎችን በሰይጣናዊ ውርስ ብክለታቸው የፈለጉትን ቢያደርጉ ለመላ ኢትዮጵያውያን ጠላቶች መሆናቸውን የበለጠ እያከረረው ከመሄድ በቀር፤ የኢትዮጵያ ህዝብ አይለያይም፤ አይቆራረጥም። በነሱ የተለያየውም ተለያይቶ አይቀርም። እንደነ አባ ማትያስ ያሉትን መሳሪያዎቻቸውን ያሰማሩባት ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን የወለደቻቸው ሊቃውንት አበው፣ ዘመናቸውን ዋጅተው ያለፉትን ሁለቱንም አባቶች አጼ የሐንስንም አጼ ምንይልክንም እኩል እንድንወዳቸው ከዚህ በታች በጠቀስኩት አብራርተው አስተምረውናል።

ቅዱስ አትናቴዎስ “ኦ አዳም ወሔዋን እስመ አኮ ዘይትከሀል ኪያክሙ ንጽዐል በከመ ለልሳን ዘኢይትከሀል ይጽዐልዎ እንዘ ይትናገሩ ቦቱ። ወከማሁ አንትሙ ንሕነ፡ ወንሕነ አንትሙ” (መ ቅ፣ቁ ፴፩) ብሎ ነበር። ሲተረጎም “አዳምና ሄዋን ሆይ! እናንተ ባመጣችሁብን ፍዳ ብንሞት ብንፈርስም እናንተን ለመውቀስና ለመክሰስ አንደበት የለንም። እኛም ከናንተ የተሻልን አይደለንም” ማለት ነው። አትናቴዎስ የተናገረውን ምሳሌና አስረጅ በማድረግ፤ ከትግሬም፤ ከኦሮሞም፤ ከጉራጌም፤ ከአፋርም፤ ከአማራም ከወላይታውና ከሁሉም ዘር የነበሩበትን ዘመናቸውን እየዋጁ ያለፉትን አባቶቻችንን ከመውቀሳችን፤ ከማስወቀሳችን፤ ከማወቃቀሳችን በፊት፤ ራሳችን በዘመናችን የምናደርጋቸውን ተቃራንያን ነገሮች ሁሉ በቅኔዎቻችን አእማድ እንድንለካ አስተምረውናል።

“አንተ ከነሱ የተሻልክ ካልሆንክ በህይወት የሌሉትን አባቶች እየጠቀስክ፤ አንተ የምትጠላውን በመውቀስ ሙት ወቃሽ፤ የምትወደውን በማወደስ ሙት አንጋሽ እንዳትሆን ተጠንቀቅ” እያሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ሊቃውንት አበው ያስጠነቅቃሉ።

የዘመናችን ወያኔዎች እነ አቶ መለሰ በአጼ ዮሐንስ ዘመን ከነበሩት ሙታን ወያኔዎች አባቶቻቸው በወረሱት አስደራጊ አደራራጊና አስደራራጊ ባህርያቸው አቶ መለስና አባ ጳውሎስ በኢትዮጵያና በቤተ ክርስቲያናችን እስኪሞቱ ድረስ የፈጸሙት ደባ አልቀም ብሎ፤ እነሱ ከሞቱ በኋላ የተተኩ ወያኔዎች አሁን እርስ በርሳችን እያደባደቡን ነው።

በሚቆጣጠሯቸው የመንግስትና መንግሥታውያን ባልሆኑ ድርጅቶች የሚያካሄዱትን ደባ በጥልቀት ከማየት አይናችንን አንስተን፤ በቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ላይ የሚያካሄዱትን እንመልከት። ቤተ ክርስቲያናችን፤ በክርስትና እምነት ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጋራ፤ በኦርቶዶክሳዊነት ከምሥርቅ አብያተ ክርስቲያናት ጋራ፤ በነገረ መለኮትና በቀኖና ከምትመስላቸው ከኦሬንታል ጋራ ባላት ግንኙነት ብዙ ታዝቢ አለች። ይሁን እንጅ ይሉኝታ የሌለው ወያኔ ይህ ሁሉ ሳያግደው፤ ያለምንም ይሉኝታ የራሱ መሳሪያ በማድረግ ፍላጉቱን ማድረጊያ ማደራረጊያ፤ ማስደረጊያና ማስፈጸሚያ አድርጓታል።

ለዚህም ማስረጃችን ሩቅ ሳንሄድ አቡነ ማትያስ ናቸው። በማነኛውም መስመር ችሎታና ብቃት እንደሌላቸው በግልጽ እየታወቀ፤ለወያኔ ማደረጊያ ማስደረጊያ ማደራረጊያ ምቹ በመሆናቸው ብቻ፤ “ተወዳዳሪ የሌለኝ ብቸኛ ቅዱስ አዋቂ ችሎታው ያለኝ ነኝ” እያሉ በድፍረት እንዲቀረቡ አድርጓቸዋል። የአባ ማትያስን ለወያኔ አስደራጊነትና አስደራራጊነት ምቹነት ከዚህ በታች እንመልከት።

አባ ማትያስ የወያኔን ጥፋት አስደራጊ፣አደራራጊ፣ አስፈጻሚና አፈጻጻሚ ናቸው።

የተፈጸሙባቸው ቦታቸው የሚከተሉት ናቸው::

- ፩ኛ:-በዲሲ መድኃኔዓለም
- ፪ኛ:-በከንሳስ ኪዳነ ምህረት
- ፫ኛ:-በሲኖዶስ
- ፬ኛ:-በቨርጅንያ ኪዳነ ምህረት ላይ በተቃራኒ የፈጽሟቸውን ያስፈጸሟቸውንና ያፈጻጸሟቸውን ከዚህ በታች እንመልከት።

፩ኛ:-የዲስ መድኃኔ ዓለምን ህዝብ ከሰሱ፣ አስከሰሱ፣ አካሰሱ። ተጣሉ፣አጣሉ፣አጠላሉ፣አጥላሉ። ምእመናኑ የሰበሰቡትንም ገንዘብ ለጠበቃ ከፈሉ፣ ነዋየ ቅድሳቱንም አከፋፈሉ፣ አካፈሉ፣ አስከፈሉ።

፪ኛ:-አቻዎቻችን አብያተ ክርስቲያናት የማይቀበሉትን፤ ሊቃውንት አበው የሚጸየፉትን የቅድስት

ድንግል እመቤታችንን ሰብእና የሚነካውን፤ የጌታችንንም ፍጹም ትስብእት አቃውሶ፤ የተዋህዶ እምነታችንን የሚያቃውሰውን፤ የተሳሳተ ትምህርት ከንሳስ ኪዳነ ምህረት ውስጥ በመከተታቸው፤ "ጳጳስ አይሳሳትም አይዋሽም" የሚል ከንቱ ግምት ያላቸውን ሰዎች አሳሳቱ፤ አሳቱ። ከፈሉ፤ አከፋፈሉ። ለዩ፤ ለያዩ፤ አለያዩ። በጠበጡ፣ አበጣበጡ፣ አጣሉ፣ አጠላሉን። በተኑን፣ በታተኑን፣ አበታተኑን። ክደው አስካዱ፣ አከዳዱ። ከኦርቶዶክሳዊው እምነትና ትምህርት የተለየ ነገረ ማርያም በማምጣታቸው ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችንን ከመላ ኦርቶዶክሱ መሰረታዊ እምነትና ትምህርት ሊለዩዋት፤ ሊያላያዩዋት፤ ሊቆርጧት፤ ሊያቆራርጡት ሞከሩ። በቤተ ክርስቲያናችን ትምህርት የበሰሉ፤

"ወለእመ ጸንአ ላዕሌሆሙ ግብሩ ያጠይቁ ግብሮ ኀበ ጳጳሳቲሁ። ወይትነስኡ ወይቁሙ ላዕሌሁ ካህናቲሁ በጽድቅ ዘይደሉ። ወኢይህድግዎ ይትዐደው ኀበ አባግዐ ክርስቶስ ዘተሳየጦሙ በደሙ ወኢያስተቆጥዖም ወኢያብጽሆሙ ኀበ ዕረፍት ላዕለ እግዚአብሔር ወክሂደ ሕጉ ቅድስት"(አንቀጽ ፳፡፪፻፳) "ጳጳሳት ቢሳሳት በትምህርት በእውቀት ከሱ ይልቅ የተማሩ ካህናት ይምከሩት። አልመከረም አልታረምም አድራጊ አደራራጊ እኔ ነኝ ካለ።ካህናቱ በሶስት ምክንያቶች ያባሩት ያስወግዱት" ብሎ ያዝዛል።

፩ኛ፦ በትዕቢት የአምላክን ቦታ ወስዷል።
፪ኛ፦የሰይጣንን ቦታ በመውሰድ እርስ በርሱ አከፋፍሏል
፫ኛ፦ነገረ መለኮቱን አቃውሷል።

በዚህ መርሆ ካህናቱ "ከንሳስ ደው ያለያዩትን የከንሳስ ኪዳነ ምህረትን ህዝብ ይቅርታ ጠይቀው ያዋህዱት ያስማሙት" ቢሏቸው፤ ራሳቸውን አቻ ተወዳዳሪ የለሽ አድርገው አቀረቡ። ለዚህ ማስረጃ ከፈለጉ አባ ሰረቀ "እውነትና ንጋት" በሚል ርእስ አዘጋጅተው ያቀረቡትን በቤተ ክህነት ተመርቆ ለህዝብ የቀረበውን መጽሐፍና የከንሳስ መድኃኔዓለምን ድረ ገጽ ይመልከቱ።

፫ኛ፦ አባ ማትያስ ለሲኖዶስ መከፋፈል ሙሉ በሙሉ ምክንያት ናቸው ባንልም። ወያኔ የፈጠረው መከፋፈል ተገቢ አለመሆኑን ስላወቁ አስታራቂ ሆነው ቀርበው ነበር። በመጨረሻም አቡነ ጳውሎስን "ከፋፋይ" በሚል ዘልፈዋቸው እንደነበረ ሁሉም ያውቀዋል።

አቡነ ጳውሎስ ከከፋፋዩ ከወያኔ ጋራ የነበራቸው ግንኙነት በግብራቸው እስከ ተገለጠ ድረስ ወደ ፓትርያርክነቱ ሲመጡ አባ ማትያስን የገጠማቸው ተቃውሞ አቡነ ጳውሎስን አልገጠማቸውም። የሁለቱን አመጣጥ በቤታችን ቅዱሳት መጻሕፍት ስንመዝነውም፤አቡነ ጳውሎስ ከመጡበት መንገድ ይልቅ አባ ማትያስ የመጡበትን መንገድ እጅግ የከፋ ይሆነል።

አቡነ ማትያስ ራሳቸው በሽምግልና የጀመሩት የሁለቱ ሲኖዶሶች እርቅ ሳይፈጸም፤ የፓትርያርክነት ምርጫ እንዳይደረግ፤ ቢደረግም ማንም እንዳይቀበለው የሚባለውን ችላ ብለው ፤ለማስታረቅ የተሰለፉትን ቡድኖች ይሰቀሉ በማለት አስፈራርተው የበተኑትን የእነ አቶ ስብሀት ነጋን አመራር በመከተል "ባምስት መቶ ሰው ድምጽ ተመረጥኩ" እያሉ ቀረቡ። ይህ አቀራረባቸው ያቡነ ማትያስን አደራራጊነትና አስደራጊነት ካቡነ ጳውሎስ ይልቅ እጅግ የባሰና የከፋ አድርጎታል።

፬ኛ:- በቨርጅንያ ኪዳነ ምህረት በተከሰተው ችግር አጥፊው በጽሑፍና በሰው ማስረጃ ቀረበላቸው። "ይህን ሁሉ ጉድ ከፈጸመ በኋላ አሁንም ይቀድሳል? ብለው ጠየቁ። ሲረጋገጥላቸው ተደንቀው ወደ ቢሯቸው እንደተመለሱ ውሳኔ እንደሚሰጡ ተናገሩ። በገቡት ቃል ጸንተው ውሳኔ ሊሰጡ ቀርቶ እንዲያውም ካቴድራል ብለው በሰየሙት በዋሽንግተን ዲሲ ቅድሱ ሚካኤል ቤተ መቅደስ ገብቶ እንዲቀድስ አደረጉ። ከዚያም <u>መነኩሴ ቆሞስ</u> ተብሎ እንዲሰየም አስደረጉ። ቁምስና ድግስ ተደግሶ በይፋ በህዝብ እልልታና ጭብጨባ ሊሰየም ይቅርና ህዝባዊ ህልውና አልነበረውም። ይህም ይታወቀ ዘንድ፤ መጽሐፈ ቅዳሴያችን በቤተ ክርስቲያናችን አገልግሎት የተዘረዘሩትን የተልእኮ መስመሮችን ሲደረድር፤ ባንዲት ቦት ቆሞስ የሚባለውን ነገር አልነካውም።

ከዚህ በፊት በተለያዩ ድረ- ገጾች "ፈር የለቀቀ ቁምስና" በሚል ርእስ እንደገለጽኩት፤ ቆሞስ አለ ቢባል እንኳ፤ የጳጳስ መቋሚያ ተሸካሚ፤ በራሱ ምንም ማድረግ የማይችል፤ በጳጳስና በገዳማት መካከል መላላክ፤ ጳጳሱ ወደ ገዳማት የሚልካቸውን ነዋየ ቅድሳት ማድረስ፤ በገዳማት ውስጥ ችግር ቢፈጠር ለጳጳሱ ማድረስ፤ በሽምግልናው ባዳበረው ገዳማዊ ልምዱ በዚያው ባለበት ገዳም ተራ እያስገባ የሚያስነብብ አጋፋሪ እንጅ፤ በአባ ፋኑዔልና በዛሬው ቆሞስ ታደስ መካከል የተደረገውን ቤተ ክርስቲያናችን አታውቀውም አትቀበለውም። ፋኑዔልም ታደሰም ተወግዘው መውጣት አለባቸው። [*በሰፊው መረዳት ከፈለጉ ይህን ሰንሰለት ይጫኑ።* ፈር የለቀቀ ቁምስና የቤተ ክርስቲያን አደጋ]

ይህ ዛሬ በቨርጅንያ ኪዳነ ምህረት ቤተ ክርስቲያን በአባ ፋኑዔል መሪነት ተፈጸመ የተባለው ቁምስና፤ ያካባቢውና መላው ህዝበ ክርስቲያን ባወቀው ስህተቱ ለተወገዘው ግለ ሰብ ይቅርና፤ በጳጳስና በገዳማት መካከል በነበረ ተልእኮው ባሳየው ትህትና ብቁዕ ሆኖ ለተገኘ ሰው እንኳ፤ በአባ ፋኑኤል መንገድ ተደርጎ አያውቅም።

ህዝብን ሀገርን ቤተ ክርስቲያንን እየጠሉ ማስጠላት። እየተጣሉ ለማጣላት፤ እየዘረፉ ለማዘረፍ ለማዘራረፍ፤ እየከሰሱ ለማስከሰስ ለማካሰስ፤ እያፈረሱ ለማስፈረስ ለማፋረስ ለማፈራረስ የተፈጸመ ደባ ነው። ይህ ሁሉ ደባ ህዝብን አገርንና ቤተ ክርስቲያንን የሚያናውጽ ሲሆን፤ የቅኔያቻችን አእማደ ምሥጢራት መለሰ ብለን እንድንቃኝ፤ ለቅኔዎቻችንም መሠረትና ምሳሌ አድርገን የምንጠቅሳቸው ነብያት የተናገሩትን እንድንመረምር አድርገውናል።

የቅኔዎቻችን መሠረቶችና ምሳሌዎች

የአብነት መምህሮቼ እንደነገሩኝ፤ የቅኔዎቻችን መሰረታውያን ምሳሌዎች የነብያት፣ የኢዮብ፣ የሲራክ፣ የሰሎሞንና የዳዊት መጻሕፍት ናቸው። ጥሩ የቅኔ ሰው ለመሆን የነዚህን አንድምታ መማር አለበት" ብለው ይመክራሉ። በነዚህ መጻሕፍት ውስጥ ያድራጊያቸው የፈጣሪያቸውን እጅ እናያለን። ፍጥረታትም አድራጊያቸውን እያገንዳበረቁ እርስ በርሳቸው ይደራረጋሉ ያደራርጋል ያስደራርጋሉ። የነዚህን አንድምታ ያልተማረ ሰው ልቀኝ ቢል፤ ቅኔው የስድስቱን አእማድ ይዘትና ቅርጽ አያሟላልም። ቅኔውም ካሉባልታና ከማጎዳዳት ከማጣላት ከማጠፋፋት አይላቀቅም" ይላሉ። አባቶቻችን ለምሳሌነት ከሚጠቅሷቸ ውስጥ አንዱ ዳዊት የተናገረውን እንመልከት።

ዳዊት "ሰማያት ይነግራ ስብሐተ እግዚአብሔር"
ወግብረ ዕደዊሁ ያየድእ ሰማያት

ዕለት ለዕለት ትጎሥዕ ነቢበ
ወሌሊት ለሌሊት ታየድዕ ጥበበ" እያለ ተናገረ። ይህም ማለት "ሰማያውያን ፍጥረታት ስለ እግዚአብሔር ይናገራሉ። የጁ ሥራ የሆነ ምድራዊ ፍጥረት ሁሉ ለሰማያውያን ፍጥረታት በራሳቸው የሚነጻባረቀውን የተፈጥሮ ምሥጢር መልሰው በመንገር ተሰጥኦውን ይመልሳሉ። ቀን ለቀን ጥበብን ትተርካለች። ሌሊትም ለሌሊት ጥበብን ታወራለች" አለ። ቀጠለና "ውስተ ኩሉ ምድር ወጽአ ነገሮሙ ወእስከ አጽናፈ ዓለም በጽሐ ነቢቦሙ" (መዝ ፲፰፡ ፩—፬) አለ። ይህም ማለት" የፍጥረታት የርስ በርስ ንግግሮች ተፍለቀለቁ፤ ዓለምን ከዳርቻ እስካድራች ሸፈኑ" አለ። በመቀጠልም፤ "ፍትሑ ለእግዚአብሔር ጽድቅ ወርትዕ ኅቡረ፤ ወይትፈቶ እምወርቅ ወእምዕንቁ ክቡር፤ ወይጥዕም እምዓር ወሦከር" (መዝ. ፲) አለ። ይህም ማለት፦ በፍጥረታት ላይ የሚታዩት የቅኔ አእማደ ምሥጢር ህግ የማይፋለስ ሚዛናዊ ነው። ከክቡር ወርቅና ዕንቁ የሚመረጥ ነው። ከማርና ከስኳር እጅግ ይጣፍጣል አለ። ቅኔ ከዚህ ክልል ከወጣ፤ እንደ ወያኔ ቅኔ ለማርና ለስኳር ተቃራኒ አቃራኒ፤ መራራ አስመራሪ እሬት መሆኑ ነው።

ሊቃውንት አበው ሊቅንያቸው ምሳሌና መሰረት አርገው ያቀረቡትን የዳዊትን አገላለጽ፣ ከዘመናውያን ጠበብቶች አንዱ Sherwin B. Nuland የተባሉ “The Wisdom of the Body” በሚል ርእስ በጻፉት መጽሐፋቸው፣ ምሥጢራት ፍጥረታትን እየተነተኑ መጥው ከሰባዊ አካል ቅንብር ላይ ሲደርሱ “By an extraordinary system of messages transmitted by hormones and nerve impulse, the various structure of the body make known thier moment to moment needs”(35) ሲሉ ገለጹት። ይህም ማለት የሰውነታችን ቅመማት፣ ስሜቶቻችንና ትርታ፣ ቅጽበትዊት የሆነችውን ፍላጎታቸውን እጅግ በሚያስደንቅ ፈሊጥ (ቅኔያቸው) ይለዋወጣሉ ይነጋገራሉ። ይህን ማድረግ ከሳቱ ታመዋል ተናውጠዋል በመሞት ላይ ናቸው። በመጨረሻም በነሱ ውህደት የተገነባው ሰውነት ይሞታል ማለት ነው ። ቋንቋዎቻቸውንም biospeake ብለውታል።

እንደዚሁ ሁሉ የተለያዩ ጎሳዎች፣ ባህሎች፣ ቋንቋዎችና የነበሩት ጥንታውያን እምነቶች ማለትም John S Mbiti yetabalu “African Religions and Phylosophy” በሚል ርእስ በተነተኑት በአፍሪቃዊ ግምት በሚመሩት፣ የይሁዲ፣ የኦርቶዶክስ ክርስትናና በእስልምና እምነቶች ያሉት ሁሉ አንዲትን ኢትዮጵያ የሰሩ ናቸው። በነሱ ተቀነባብራ በተራቸው ባንዲት አካላቸው (ኢትዮጵ) ውስጥ ሆነው ከዘመን ዘመን፣ ከትውልድ ትውልድ፣ እየተሸጋገረች ከዚህ ስለደረሰችው ስኢትዮጵያ ሙሉ አካላቸው እርስ ይነጋገራሉ። ይህን እንዳያደርጉ የመተርጎሙ አቅሙ ሽባ የሆነ ወያኔን የመሰለ መሪ ሲገጥም ህዝባዊ ራእያቸው ይሸፈናል። ይህንንም ለማስረዳት እኒሁ ሊቅ “How can moral imagination be attained when the subject is someone whose intrpration of his surounding is clouded by the guazy veil of mental retardation? (Page 142) ሲሉ ተናግረውታል። ማለትም፦ ተርጓሚና በተግባር የሚያውለው ሰው መንፈስ ሽባ፣ አተረጓጎሙና አመለካከቱ በጥቁር ደመና የተሸፈነበት ወያኔን የመሰለ ደካማ ቡድን መሪ ከሆነ፣ የሞራል ትክክለኛና ሚዛናዊ ግምት እንዴት ማግኘት ይቻላል?

ከላይ እንዳየነው፣ ዳዊት የፍጥረታትን ንግግርና ስሜት በማቀባበል እያብራራ መጥቶ፣ በወያኔ አመራር አይነት ያለ ህዝብ ያለፋታ በላው በላው ላይ የሚጎርፍበትን አሳሳች ነገር ለመያት የሚችሉ ብርሁ ጭንቅላት ያላቸው ሰዎች ቁጥር አንስተኛ መሆኑን ለማሳየት “ለስሂት መኑ ይሌብዋ” ሲል ከተናገረው ጋራ የNuland ንግግር ገጠመ።

ነቢዩ ዳዊት በተፈጥሮ ቅኔ ያሉትን አዕማደ ምስጢር በተዘበራረቁበት ህብረተ ሰብ ውስጥ አራሚና አስተዋይ እንደሌለ ታዝቦ “ለስሂት መኑ ይሌብዋ” ብሎ በመጠየቅ አላቆመም። ወደ ራሱም መለስ አለና፣ “እመሰ ኢቀነዩኒ ውእተ ጊዜ ንጹሐ እከውን” (መዝ ፲፰) ማለትም፦”በቅኔ አዕማደ ምሥጢራት ተቃራኒ መንገድ የማልሄድና ለነሱም መንፈሴን ካላስገዛሁ ከመንፈስ ሻባነት የተገላገልኩ፣ በልዕለ አዕምሮ የጸዳሁ ነኝ” እያለ ተናገረ።

የቅኔ መምህራን እንደሚሉት፣ ህጻን በተፈጥሮው የእሬትን ምሬትና የማርን ጣፋጭነት በመቅመስ ለይቶ እንደሚያውቅ፣ ማንም ሰው የቅኔን ይዘትና ለዛ ህብሩን ሰምና ወርቁን ተርጉሞና አብራርቶ መግለጽ ባይችልም፣ ቅኔ የባህሉን ቃና ባለቀቀ አዘማሪ ሲቀርብ የተፈጥሮን ውበት የሚያደንቅበት ስሜትና መጠነኛ እውቀት አለው። ስለዚህ እነዚህን አእማድ ሳያውቅ ማንም ሰው ከድርጅታዊ አሰራር መግባት ይቅርና ከትዳር መግባት የለበትም ይላሉ አባቶች። “የቅኔን አዕማድ መረዳት አቅም የሌለው ሰው ትዳር፣ ማህበር፣ ድርጅትና አገር ለመምራት በግንባር ቀደምነት ሲሰለፍ፣ ትዳር፣ ማኅበር፣ ድርጅትም ይቃወሳልል። አገር ይናወጣል። ዳር ድንበር ይፈርሳል። ህዝብ ይታመሳል። ለዚህም ያብነት መምህራን የነቢዩ የናስን ህይወት እንደ ምሳሌ አርገው ያቀርቡታል። ዮናስ በመርከብ ውስጥ ገባ። ወደ ሚናወጠው ባህር ተወረወረ። አሳ አንባሪ ዋጠው። በአሳው ሆድ ሆኖ እመቀ እመቃት ወረደ። ወደ ጥልቀቱ ገባ። አየረ አየራት ወጣ። ማእበሉ ጎርፉ ሁሉ በሱ ላይ ሄደበት። ከዚያ በኋላ የሚከተለውን ተናገረ።

የዮናስ ንግግር፡-

"እመኒ ወረድኩ ውስተ ቀላይ ህየኒ ሀሎከ፤ ወእመኒ አረጉ ውስተ ሰማይ ህየኒ ነበርከ። ወወረድኩ ውስተ ምድር ከመ መልህቅ ታህተ። ኩሉ ማእበልከ ወሞገድከ እንተ ላዕሌየ ሐለፈ" (ትንቢተ ዮናስ ምዕ ፪) ማለትም፡- "ወደ ሰማይ ወጣሁ በዙፋንህ እንዳለህ ተረዳሁ፤ እመቀ እመቃት ወረድኩ፤ እዚያም አንተ አለህ። የስነ ፍጥረትህ ጥልቀት፤ ምጥቀትና ስፋት ማእበል ሆኖ ጭንቅላቴን አናወጠው" አለ። አባቶቻችን የቅኔ መምህራን፤ የዮናስን ንግግር የቅኔ ምንጭ የሆነውን የፈጣሪን አድራጊነት፤ አደራራጊነትና የፍጥረታትን ተደራራጊነት ይገልጹበታል። የቅኔ ሰው ምርምሩን ከራሱ ከሰውነቱ ከሱነቱ ካካባቢው ይጀምራል። ይህም አባባላቸው ከላይ ስማቸውን የጠቀስኩት የዘመኑ ሊቅ Nuland "our cells live not in the air through which we wallk, but in the fluide in which they are bathed (32) ሲሉ ከተናገሩት ጋራ ተስማማ። ይህ አባባላቸው፤ ተወልደን ወደ ዚህ ዓለም ከመጣንባት ቅጽበት ጀምረን እስከደረስባት ቅጽበት የከባቢውን አየር ማእበል እየቀዘፍን መኖራችንን ብቻ ሳይሆን፤ ገና ስንጸነስ ህይወታችንን በነውጥ ማእበል እንደ ጀመርነው ያሳያል።

ነቢዩ ዮናስ "እለ ይትላጸቁ ምስለ ከንቱ ሀጥኡ ህይወቶሙ ወጠፍኡ ምስለ ጣዖቶሙ (፰) እንዳለው፡- አገርን ድንበርን መንደርን በማፈራረስ ህዝብ የሚናውጹ ሁሉ ይጠፋሉ። በማፈለስና በማናወጥ ማእበል በመሳተፍ ላይ ያሉትን ሰወች ሁሉ አብረው እንዳይጠፉ ያስጠንቅቃል። በመጨረሻም ነቢዩ ዮናስ "ትዕርግ ሕይወትየ ዘእንበለ ሙስና ኀቤከ እግዚኦ አምላኪየ" እንዳለው። ሁሉንም አየሁት፣ ታዘብኩት በስነ ፍትረትም ረካሁ፣ ሰከንኩ፣ ያላንዳች ውድቀትና ጉድለት ነፍሴ ወዳንተ እንድትምጣ እመኛለሁ" ብሎ የቅኔ ሰው ሞራሉን መንፈሱንና ስሜቱን የበለጠ ያመጥቃል።

የተፈጥሮ ሳይንስ ሊቅ ነበር ተብሎ የሚነገርለት ቅዱስ ባስልዮስም "ቦኑ ይትከሀለነ ንጠይቅ ስፍሀ ሰማይ ወእመቀ ቀላይ እመሰ ኢንክል ንጠይቅ ኅዳጠ እምፍጡራን እፎኑመ ይትከሀለነ ንብጻህ ኀበ አእምሮ እግዚአብሔር "((ሃ አ ፴፫፡፲፪)) ብሎ የተናገረውን ይጠቅሱታል። ማለትም፡- በቅኔያችን ሀሳብ እመቀ እመቃት ብንወርድ፤ አየረ አየራት ብንወጣ የፍጥረትን የምሥጢር ስፋትና ጥልቀት መረዳት ያዳግታል። ይህ ካዳገተን ከፍጥረት ባለቤት ከፈጣሪ ዘንድ መድረስ እንዴት ይቻላል? አለ። ቀጥሎም "ረኀቅ እምነ ምድር ወተልዓል እምነ ባሕር። ወዕርግ መልዕልተ ዓየር አዕምር ውላጤ ሰአታት። ፍጡነ ወሠርኀ ከዋክብት ወኀድግ ኩሎ ፍጡራነ እለ ውስተ ምድር"(፲፮) በዚህ ዓለም የሚደራረገውን የሚኀዳዳውን የሚሳመጠውን ተወውና ከሚደረገው መሳመጥ ውጣ። በሰዓታት የሚከናወኑትን የከዋክብትን ውበት ተመልከት ከልዕለ አእምሮ እርከን ላይ ለመድረስ በርትተህ ጣር " ይላል። ሰው ስለሚበላው ስለሚለብሰውና ስለሚኖርበት ቤት ብቻ በማሰብ ሰአቱንና ዘመኑን ከፈጸመ፤ በፊታቸው ያለውን ሳር እየነጩ ገደል ከሚገቡ እንስሳት የተሻለ አይደለም።

በመጨረሻም፤ Nuland የተባሉ ሰው "No matter how simililar our parts to those of other animals, there are to be found within them some characteristics that make us uniquely humam". እንዳሉት፡- በለበስነው ሥጋችንና ፈቃደ ሥጋችን በደመ ነፍስ ከሚንቀሳቀሱት ዘንዶዎችና አባቦች ከሌሎችም እንስሳት ጋራ ብንመሳሰልም፤ ከሚታየው ከሚዳሰሰው ከሚበላው ቁሳቁስ ላይ ዓይናችንን አንስተን በተገቢው መንገድ እንድነገለገልባቸው በቅኔዎቻችንን አዕማደ ምሥጢራት ላይ ማተኮር አለበን ብለው ኢትዮጵያውያን የቅኔ መምህሮቻችን ያስገነዝቡናል። ከዚህ ቀጥየ ወደ አዘማሪ እሻገራለሁ።

<u>አዘማሪ</u>

ከመግቢየ ላይ እንዳልኩት፤ የዚህች ጦማር መነሻ በየነጻነት ሬድዮ አቶ ዓለም በሚያቀርቡበት ሰአት "የቱ ቃል ነው ለባለሙያዎች ተስማሚ መገለጫ መሆን ያለበት? <u>አዝማሪ</u> ወይስ <u>አርቲስት</u>? የሚል አጠያያቂና አነጋጋሪ ሆኖ የቀረበው ሀሳብ ነበር። የቃሉ ምንጭ "ዘመረ" የሚለው ነው። በቅኔያችን አዕማደ ምሥጢር ስንለካው፤ ዘመረ የሚለው ቃል አድራጊን ብቻ የሚመለከት ነው። በዘማሪውና በመዝሙሩ ላይ ብቻ ይወሰናል ማለት ነው። አዘማሪ የሚለው ቃል ግን ተሻጋጋሪ (አደራራጊ) ነው። ማለትም የተፈጥሮ ውበት የሚያንጸባርቀውን ፈጣሪን እያመሰገነ የህብረተ ሰብን ስሜት በስድስቱ አእማደ ምሥጢራት ስልት፤ ማስተባበሩን፤ ማዋሀዱን፤ ማቀራረቡን፤ ማስማማቱን ያመለክታል። አዘማሪ በስድስቱ አእማዶች ተቀረጹትን ቅኔዎች በኢትዮጵያ ውስጥ ባሉት ባህላውያን የዜማ አይነቶች አለብሶ በጉሮሮው ቅላጼ ከመሰንቆው፤ከክራሩና ከበገናው ጋራ በማስማማት በማቅረብ የሰሚውን መንፈስና ስሜት ህሊና በፍቅር በጨዋታ በሳቅ በፈገግታ እያቀራረበ የሚያኳሽ ነው።

ወቅት በመጠበቅ በሀዘን በደስታ በጦርነት ጊዜ መቅረብ ያለባቸውን እያቀረበ ይመራል። ብዙ ተሻሚና አሻሚ ያለውን አርቲስት የሚለውን ባእድ ቃል ከመሸከም ይልቅ፤ አዘማሪ የሚለውን ባይለቅ ኢትዮጵያዊውን ውበት ሳያፋልስ ይኖራል ብየ እገምታለሁ።

ከዚህ በማስከተል አቅሜ የፈቀደልኝን ለምሳሌ ያህል ለአዘማሪ በሚመቸና፤ ማንም ሰው በሚረዳው መንገድ በግእዙ ከምንቀኘው የቅኔ ደረጃ በጣም ዝቅ በማድረግ የራሴ ቅኔ አቅርቤያታለሁ። በቤተ ክርስቲያናችን ሥርአት ቅኔ በሁለት ክፍል ይዘጋጃል። የመጀመሪያው ክፍል የዕለቱን በዓል ያንጸባርቃል። ሁለተኛ ክፍል ደግሞ 'ለዓለም (አሰረ ንጉሥ) የሚል ስም ተሰጥቶት፤ መሪወችንና ያካባቢውን ሁኔታ ይዳስሳል።

ለውጩ ዓለም ትምህርት ከኢትዮጵያ ሳልወጣ በካህናት ማሰልጠኛ ትምህርት ቤት በማስተምርበት ጊዜ፤ የንጉሡ ሥርአት ከፈረሰ በኋላ፤ በንጉሡ ዙሪያ ይባሉ የነበሩ ሁሉ በኢትዮጵያና በህዝብ ሲተኩ፤ በቅኔያችን የነበረው አሰረ ንጉሥ የሚባለውም ክፍል፤ በህዝብ እንዲተካ አለቃ ነቢየ ልዑል፤ መጋቤ ብሉይ ሰይፈ፤ መሪጌታ በላይ ውብሸት፤ መላከ አርያም ይትባረክ መርሻ፤ መርጌታ ልሳኑና መጋቤ ምሥጢር ወልደ ሩፋኤል እድል ገጥሞኝ በውይይቱ በሚወያዩበት ቦታና ሰአት ተካፍያለሁ። በኢትዮጵያ ያሉ መምህራን ምን እንደሚሉት አላውቅም።

ይህችን ግጥም (ቅኔ) ሳቀርብ ምሳሌ ያደረኩት እላይ ከጠቀስኳቸው መምህሮቼ ጋራ ለመነጋገር እድል ገጥሞኝ የሰማሁትን መንገድ ነው። በዕለታዊ በዐል ቦታ የራሴን ስሜት፤ በአሰረ ንጉሥ ቦታ ደግሞ፤ በዚህ ወቅት በአገር፤ በቤተ ክርስቲያንና በጠቅላላው ህዝብ ላይ የሚካሄደውን ያንጸባርቃል ብየ በማሰብ የራሴን ግጥም ወይም ቅኔ ከዚህ በታች አቀርባለሁ።

ለምሳሌ ያቀረብኩት ቅኔ ወይም ግጥም

ብሶቴን ጭንቀቴን ልጆቼ ቢረሱ
የምጽፍባቸው ብእሮች አለቀሱ
የኔ ሲያልቅባቸው እንባ እየተዋሱ።

መፎከር አይችሉም አያውቁ ቀራርቶ
ምነው ባልሳቁብኝ መፈከሩ ቀርቶ

በማንበብ ላይ ሳለሁ መጽሐፍ ዘርግቼ
በመጽሐፉ ላይ ፈሰሱ እንባዎቼ።

የያዝኩትን መጽሀፍ ገልጬ ሳየው
ለይቶ ለማንበብ ዓይኔን አቃተው
የጎረፈው እንባ ፊቴን ሸፈነው።

በንባዬ ስበሳጭ በፈሰሰው ከዓይኔ
ሆኖ ተረዳሁት ደምሳሹ ወያኔ።

ቁጭ ብየ አላለቅስ ወንድ አርጎ ፈጥሮኛል
ተንበርክኬ አልተኩስ ቀሲስ አድርጎኛል
ሰላም ሳይኖር ሰላም፤ ማለት
ሰልችቶኛል።

የዘመኑ ነገር ግራ ያጋባኛል
ከመቀኘት በቀር፡ ምርጫ አሳጥቶኛል።
የዘመኑ ግጥም፡ ቅኔው የገባችሁ
መረዳት አቃተኝ፡ እርዱኝ እባካችሁ
ትርጉሙን ንገሩኝ፡ አንድም እያላችሁ።

በከንባስ ከተማ፡ በመሰረትኋት
በቨርጅንያም ላይ ቆሜ ያየሁት
ሁሉም አንድ ናቸው ኪደነ ምህረት
የጌታች እናት እሷ ናት በውነት?

ወንደ ላጤ ሁሉ ሲነግድባት
እንዴት ረሳችው ታምር መስራት
ያደረገችውን በነዳጎን ቤት።

ቀርቤ ያየሁት ተመሳሰለብኝ
ውሸቱ ከደቱ አንድ አይነት ሆነብኝ።

ይህን ስለጠየኩ ሳልፈራ ደፍሬ
መናፍቅ ነው ብለው አወሩብኝ ወሬ።

ክርስቲያኖች ሆይ በጣም ተጠንቀቁ
እውነቱን መስክሩ ማነው መናፍቁ
ሀሰት መናገር ነው ወይስ መጠየቁ?
ከእንዲህ ያለ ቦታ አትቅረቡ እራቁ!

አያጸድቃችሁም አብሮ መንተቱ
ይልቅስ ለማወቅ ለመረዳት በርቱ።

ኃይለ ማርያም ገብቶ፡ ከወያኔ ማበር
ከመለሰ ጽዋ ተቀብሎ ነበር።
አላውቅበት ብሎ፡ ማለት ባለ ሳምንት
በራሱ ልብስ ላይ፡ ወይኑ ተደፋበት።

አሁን ባጭር ጊዜ፡ አየዋለሁ ባይኔ
እያለ ሲያለቅስ፤ አዬ ወይኔ አይ ወይኔ።

ጠላ የጠጣ ሰው አያገሳም ጠጅ፤
ሰው አይወቀስም፡ ያለ አንዳች አስረጅ።

ምንይልክ ጥም እንጅ፡ የሰው ጡት
አይቆርጥም
መቁረጥ ይቅርና፡ ሰምቶትም አይውቅም።

ባይሆን የሚታማው ዮሐንስ ነው እንጅ
በሰይፍ በመቁረጡ የስላሞችን እጅ።

መውጣት ያቃታቸው ከጭለማ አረንቋ
ጡት ቆራጭ ይሉታል በራሳቸው ቋንቋ።

በራሳቸው ተግባር በሰሩት ስራቸው
ጡት ቆራጭ ይሉታል በዚያው
በቋንቋቸው።

ከታላላቅ ሰዎች እኔ እንደ ሰማሁት
እናት ለሌላቸው የሚጠቡት ላጡት
እረፍት ሳይሻ ያድል ነበር ወተት።

እጅግ የረቀቀ ምንይልክ ሊቅ ነበር።
ገለልተኛ ሆኖ አንድ ዘር እንዳይቀር
በኢትዮጵያ ውስጥ ባንዳ እንዳይፈጠር።
አንዱን ዘር ከሌላ ይቀላቅል ነበር።

እነ አቶ መለሰን እንዴት አመኗቸው?
ምን ይልክ ቆራጭ ነው ብለው ሲነገሯቸው።
ቢሰልሏቸውን በጣም ቢንቋቸው።

እውነቱን ንገሩት ለስብሀት ነጋ
ሀሜቱን እንዲያቆም መብላት የሰው ሥጋ።
የሚጨነቀውን ለወገን ለዜጋ
መክሰሱን እንዲያቆም አፉም እንዲዘጋ
ከምንይልክ ይሸሽ ይራቅ አይጠጋ
ወሰን ድንበር ሲፈርስ የጥንቱ ሲናጋ
ጠበል ይረጭ ነበር ሕዝብ እያረጋጋ።

ምን ይልክ ቅዱስ ነው በሥጋ በነፍሱ
ሁሉን የሚበላ አይደለም እንደሱ ።

ምን ይልክ ቅዱስ ነው አይደለም ርኩስ
ጠበል እየረጨ ሁሉን የሚቀድስ።

የሀብተ ጊዮርጊስ ዘሮች የሆናችሁ
ያለፈውን ታሪክ ተረዱ እባካችሁ
ምን ይልክ ጡት ቆራጭ ማለቱን ትታችሁ
ገብረ ኪዳን ደስታን አንቃችሁ ይዛችሁ
በቄዳር አጥምቁት እያናዘዛችሁ
እንዴት እንደዋሸ እንዳታለላችሁ።

የወያኔ ቄሶች ወያኔ አለቃቸው
አገር እንዲያፈርሱ ያሰለጠናቸው
በታትኑ ከፋፍሉ ብሎ የላካቸው

የማያምኑ ናቸው በድሜ ያልቆመሱ
የቄሶችን ውግዘት ትዳር አፈረሱ።

እሱ በካናቸው በወጉ በልምዱ
እያፈረሱ ነው ልጆች የሚወልዱ።

ወንበዴ አመንኩስህ ይቅርብህ መላኩ
ይልቅስ ገለል በል ወግድ ከመድረኩ
አገልግል ሴቶችን በወጉ በመልኩ
ቀሚስ እየሰፋህ ለሁሉም በልኩ።

አዲስ ተክል መሆን ይህ ነው ውጤቱ
የተጻፈውን ህግ ለወንዱ ለሴቱ
ወያኔ አበላሸው አደረገው ከንቱ
ክብሩን ዕልልታውን አፋልሰው ከጥንቱ
ለታደሰ ሰጡት ነጥቀው ከታቦቱ።
የዘመኑ ሴቶች ምነው ተሳሳቱ
ህግ ላፈረሱ ደፍረው ተሟገቱ።

እናቶች እህቶች ተማሩ እባካችሁ
ሰይጣን ረቂቅ ነው ከሄዋን ለያችሁ
በጣም ዓይነ አፋሮች ቀድሞ ነበራችሁ
አይነ ጥላ ገፎ አሰለጠናችሁ
ላስመሳይ መነኩሴ ጠበቃ አረጋችሁ።

ለፋኑኤል ቆሞስ እልል ማለታችሁ
ያስኮንናችኋል እንኳን ሊያጸድቃችሁ።

ዘመናን የፈጀች ብኩኗ ማርታ
ለከንቱ ውዳሴ መሯሯጥ አብዝታ
ብዙ አትሩጭ ብሎ መክሯት ነበር ጌታ።

ለጠቀሚ ነገር በርትታችሁ ሥሩ
በማርታ መንፈስ ሳትሰሳሰሩ።

በወዳጅ በጥቅም ሆነና ነገሩ
ለቁምስና ደግስ ሰዎች ተጠራሩ።

እንደ እነ ፋኑዔል የመነኮሳችሁ
መናገር አትችሉም አይጥምም ግጥማችሁ
አትሞክሩ ቅኔ ያለችሎታችሁ
መቁጠር ሳትማሩ ይቅር ዘረፋችሁ።

ካህናት አይደሉም የቆመሱ ናቸው
ካራሷ ሴት ሳይቀር ንክኪ ያላቸው
አትጠጉ ሴቶች በሩቁ ሽሿቸው
አባሯቸው እንጅ ባርኩን አትበሏቸው።

ወደ አባ መላኩ ቀርበው የቀሰሱ
አጸያፊ ናቸው ሁሉም የረከሱ
ካፈረሰው ጋራ ተባብረው ቀደሱ።

አንዳርጌ ይቅርብህ ወደ አገር መመለስ
አውሬ ወደ ዱሩ እስኪመለስ ድረስ።

ቀኑ ገና አልነጋም ድቅድቅ ነው ጨለማ
ኢትዮጵያ ሆናለች የአራዊት ከተማ

እኒህ አራዊቶች ዱር የወለዳቸው
የሰው ደም መጠጣት ሥጋ ነው
ምግባቸው።

ከወያኔ ድግስ ራቁ አደራችሁ
የሰውን ሥጋ ነው የሚያቀርቡላችሁ።

በውነት አርበኛ ነው ጀግናው አንዳርጋቸው
በወያኔዎች ላይ ተጫወተባቸው
በሩቁ ሆኖ ሲያዩት የሸሸ መስሏቸው
ለጨበጣ ውጊያ ገባ ከጉያቸው።

አዬ ዬ ኢትዮጵያ የጋባቸው ጣጣ
ከሚንጋጋው ሁሉ አንድ ጳጳስ ትጣ
በገዳም የሚቆይ ከዋሻ የማይወጣ፤
በቆቡ ላይ ጤፉን ተሸክሞ መጣ።

አንዳርጋቸው ጽጌ ታማኝ ነው በእውነት
ከወገን ጋራ አብሮ መብላት መጠጣት
ከባድ እንድሆነ ነገሩ ገብቶት
ተመልሶ ገባ አብሮ ለመሞት።

ማር ይሳቅን ስማ አንተ ያገሬ ሰው
ቆቡን ባጠለቀ የምትታመሰው።

መነኩሴ ነው ብለህ ቃሉን እንዳትሰማ።
ምንኩስናው ቀርቷል ሲገባ ከተማ።

መነኩሴ ተዝናንቶ ሲበላ ሲጠጣ
ባላገር ተከዘ አዘነ ተቆጣ
ቆሞ እያለቀሰ ተዝካሩን አወጣ።

ራስህን ፍታ ከወያኔ ገመድ
ምንኩስናን ክደህ ዓትገዛ ለሆድ
እየታዘበህ ነው ሁሉም ወዳጅ ዘመድ።

አንዳርጌ መነኖ ከትዳሩ ሲርቅ
ቆሞሱ ተያዘ የሰው ሚስት ሲሰርቅ።
እምነቱን ጠባቂ ጽኑእ ኦርቶዶክስ
በምንኩስና ስም ገብቶ ሲቀድስ
መቅደሱ ሲቃለል ቁርባኑ ሲረክስ

ቆራቢ አስቆራቢ ጳጳሱ ሲስማማ፤
ይህን እንዳያይ ይህን እንዳይሳማ፤
አንዳርጋቸው ሸሸ ወጣ ከከተማ።

ቃል ኪዳኑን ቢክድ መነኩሴ ተታሎ
ሁሉም ሊመንን ነው አንተን ተከትሎ።

እንደ ሸቀጥ እቃ እያገላበጡ
እነ አባ ማትያስ ዜግነት ሲሸጡ
ሁሉን ንቆ ተወው አንድ አርጌ ቆራጡ።

ዜግነቱን ሲሸጥ መነኩሴ ለሹመት
አንዳርጌ እጁን ሰጠ ላመነበት ሊሞት።

እስቲ ተመልከቱ ይህ ነገር አይደንቅም?
መነኩሴ ሲሳመጥ ለሹመት ለጥቅም?
አንዳርጋቸው ጽጌ ላመነበት ሲቆም?

አረም ወራሪ ነው ሳይዘራ እሚበቅል
መታረም ያለበት ከስሩ መነቀል።

ወራሪው ወያኔ ገብቶ በሰው ማሳ
የመሬቱን ድንበር ለማፍረስ ተነሳ።

የሚታረመውን እንክርዳዱን ትቶ
ንጹሁን ቡቃያ ይነቅላል በርትቶ
ዘር ማጥፋቱ አይቀርም ቆይቶ ቆይቶ።

ከሀሰት ፈልቅቆ እውነት የሚያወጣ
የእውነት ነጸብራቅ ነበረ ጋዜጣ።

ራሱ እየዋሸ በሰው ያመካኛል
የሰዎች ቅጥረኛ ታዛዥ ነኝ ይለኛል።

እውነት ፈላጊ ነው ጥሩ ጋዜጠኛ
ራሱን ያስገዛል ለህሊናው ዳኛ።

በጋዜጠኛ ስም ሰው የሚያታልሉ
ስንት የታዘብናቸው ጋዜጠኞች አሉ።

በደዌ በርጅና በሚሞት ሥጋችሁ
አረመኔው ምንግሥት ወያኔ ቢያስራችሁ
በሰማይ በምድር ነጻ ዜጎች ናችሁ።
ታራሚው ወያኔ ታራሚ ቢላችሁ
እንዳትቀበሉት እውነት ነው መስሏችሁ
ባመናችሁበት ቁሙ ጠንክራችሁ
አንዳርጋቸው መጥቷል ሊተባበራችሁ።

ምሳሌዎች ናችሁ ለዘመኑ ትውልድ
እናንተን ሊከተል ሁሉም ወዳጅ ዘመድ
ተሰልፎ ቆሟል ሊጀምር ነው መንገድ።

ምንም ባላምንበት በእስረኝነታችሁ
ይላል ቅስናየ እግዚአብሔር ይፍታችሁ
በአካል ርቄ ይህንን ስላችሁ
ምንግዜም በነፍሴ አለሁ አብሬያችሁ
እያለቀስኩ ነው ስሰናበታችሁ።

ይቆየን::